

UOT 32

N.F.Qədirova
Bakı Slavyan Universiteti
gadirovanarmin@yahoo.com

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN AZƏRBAYCAN-YUNESKO ƏMƏKDAŞLIĞINDA YERİ VƏ ROLU

Açar sözlər: *YUNESKO, multikulturalizm, mədəniyyətlərarası dialoq, fond*

Məqalədə Heydər Əliyev Fondunun yaradılması məqsədlərindən biri, Heydər Əliyev Fondunun multikulturalizm siyasətinin inkişafındakı rolu təhlil edilmişdir. Heydər Əliyev Fondunun UNESCO çərçivəsində dünyada mədəni müxtəlifliyin qorunması və mədəniyyətlərarası dialoqun inkişafı istiqamətində səmərəli fəaliyyət göstərdiyi qeyd olunur. Bundan əlavə Heydər Əliyev Fondunun UNESCO ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın inkişafındakı rolu təhlil edilərək Fondun prezidenti Mehriban Əliyevanın rolu xüsusi vurğulanır. Şübhəsiz ki, Fond YUNESKO-nun prioritet fəaliyyət istiqamətlərində töhfələr verməklə yanaşı, həm də Azərbaycanın milli maraqlarının qorunması istiqamətində də əhəmiyyətli addımlar atmışdır.

Н.Ф.Гадирова

РОЛЬ ФОНДА ГЕЙДАРА АЛИЕВА В СОТРУДНИЧЕСТВЕ АЗЕРБАЙДЖАНА И ЮНЕСКО

Ключевые слова: *ЮНЕСКО, мультикультурализм, межкультурный диалог, фонд*

В статье анализируется одна из целей создания Фонда Гейдара Алиева, роль Фонда Гейдара Алиева в развитии политики мультикультурализма. Отмечается, что Фонд Гейдара Алиева эффективно работает в рамках ЮНЕСКО для защиты культурного разнообразия в мире и развития межкультурного диалога. Кроме того, анализируя роль Фонда Гейдара Алиева в развитии сотрудничества ЮНЕСКО и Азербайджана, особо подчеркивается роль президента Фонда Мехрибан Алиевой. Несомненно, помимо вклада в приоритетную деятельность ЮНЕСКО, Фонд также предпринял важные шаги по защите национальных интересов Азербайджана.

N.F.Gadirova

THE ROLE OF THE HEYDAR ALIYEV FOUNDATION IN THE AZERBAIJAN-UNESCO COOPERATION

Keywords: *UNESCO, multiculturalism, intercultural dialogue, foundation*

The article analyzes one of the goals of the creation of the Heydar Aliyev Foundation, the role of the Heydar Aliyev Foundation in the development of the policy of

multiculturalism. It is noted that the Heydar Aliyev Foundation is effectively working within the framework of UNESCO to protect cultural diversity in the world and develop intercultural dialogue. In addition, analyzing the role of the Heydar Aliyev Foundation in the development of cooperation between UNESCO and Azerbaijan, the role of the President of the Foundation Mehriban Aliyeva is especially emphasized. Undoubtedly, besides to contributing to the priority activities of UNESCO, the Foundation also took important steps to protect the national interests of Azerbaijan.

Bildiyimiz kimi, Heydər Əliyev Fondunun yaradılması məqsədlərindən biri də ümummilli lider Heydər Əliyev irsinin qorunması, təbliğ olunması ilə əlaqəlidir. Məhz multikulturalizm siyasətinin inkişaf etdirilməsində də Heydər Əliyev Fondu Azərbaycandakı digər ictimai təşkilatlardan xeyli öndədir. Belə ki, həm ölkə daxilində, həm də beynəlxalq müstəvidə mədəniyyətlərarası, dinlərarası dialoqun inkişafında Heydər Əliyev Fondunun misilsiz rolu vardır. Fond öz fəaliyyətində xalqımızın mədəni-mənəvi dəyərlərinə hörmət və ehtiramı başlıca prinsip kimi götürməklə yanaşı, başqa xalqların mədəniyyətlərinə və digər dinlərə də böyük hörmət və həssaslıqla yanaşdığını nümayiş etdirir. Həm Azərbaycanda, həm digər ölkələrdə mədəniyyət abidələrinin bərpa olunmasında Heydər Əliyev Fondunun yaxından iştirakı və dəstəyi olmuşdur. Bundan başqa Azərbaycanın mədəni dəyərlərinin, multikulturalizm modelinin dünyada tanınması və təbliğ olunması istiqamətində Heydər Əliyev Fondu genişmiqyaslı fəaliyyət həyata keçirməkdədir. Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva beynəlxalq tribunallardan multikulturalizmin, tolerantlığın tərəqqi üçün əhəmiyyətini hər zaman əsaslandırır. Məsələn, tədbirlərin birində çıxışı zaman Mehriban xanım Əliyeva vurğulamışdır: “Ekstremizm və terrorçuluğa qətiyyətlə yox deməklə biz cəmiyyətimizdə dözümlülük, sülhsevərlik, tolerantlıq dəyərlərinin təbliğinə geniş fikir verməliyik. Dərin multikulturalizm köklərinə malik ölkə kimi Azərbaycan qlobal arenada bu dəyərlərin təşviqi üçün vacib rolunu oynamağa hazırdır” [5]. Təbii ki, Azərbaycan Respublikasının bu dünyada örnək kimi qəbul olunan multikulturalizm siyasəti YUNESKO-nun dəstəklədiyi prinsiplərə tam uyğundur. Belə ki, əvvəlki hissələrdə qeyd edildiyi kimi, YUNESKO dünyada mədəni müxtəlifliyin təmin edilməsini, təbliğini fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən biri kimi müəyyənləşdirmişdir. Heydər Əliyev Fondu Azərbaycanda mədəni müxtəlifliyi qorumaq istiqamətində uğurlu layihələri həyata keçirməklə yanaşı, həm də ayrı-ayrı ölkələrdə mədəni irsin qorunması probleminə həssas yanaşmışdır. Bununla da Azərbaycan Respublikası özünü mədəni müxtəlifliyin ən fəal tərəfdarlarından biri kimi təqdim edə bilmişdir. Azərbaycanın multikulturalizm siyasəti onun YUNESKO ilə mədəni müxtəlifliyin təmin olunması istiqamətində səmərəli təfərdəşliq etməsinə imkan verir. YUNESKO çərçivəsində Azərbaycanın multikulturalizm siyasətinin zəngin milli təcrübəyə əsaslanması qəbul olunur və təqdir edilir. Həqiqətən də dünyanın əksər ölkələri

tərəfindən Azərbaycan mədəni müxtəlifliyin təbliğ və təşviq olunması üçün ən uğurlu platformalardan biri kimi qəbul olunur. Bu mənada Ulu Öndər Heydər Əliyevin rolunu xüsusi qeyd etmək lazımdır.

Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının mədəni dəyərlərinin qorunması ilə yanaşı, digər mədəniyyətlərin mövcudluğu, xalqımızın mədəniyyəti ilə dinc yanaşı mövcud olması istiqamətində bütün zəruri addımların atılmasını fəaliyyətinin mühüm istiqaməti kimi müəyyənləşdirmişdir.

Əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş multikulturalizm siyasəti bu gün yeni mərhələdə uğurla davam etdirilməkdədir. Məsələn, professor Etibar Nəcəfov konkret nümunə ilə əsaslandırır: “Dünyanın bir sıra dövlətlərində antisemitizmin baş qaldırdığı bir dövrdə Azərbaycanda yəhudilərin tarixən əmin-amanlıq şəraitində yaşamaları, burada heç vaxt antisemitizm hallarının olmaması və yəhudilərin ölkəmizin inkişafında fəal iştirak etmələri bizə qərəzsiz münasibət bəsləyən heç bir iştirakçını maraqlandırmaya bilməzdir. Və nəhayət, üçüncü çıxışında ölkəmizdə yaşayan udinlərin istəyi ilə Alban Apostol aftokefal kilsəsinin bərpası istiqamətində Azərbaycan hökumətinin gördüyü işlər (Alban-Udi xristian icmasının dövlət qeydiyyatına alınması, Qəbələ rayonunda 3 Alban udi kilsəsinin bərpa olunması, 2013-cü ildə Albaniyada xristianlığın dövlət dini kimi qəbul olunmasının 1700 illiyinin qeyd olunması, 2015-ci ilin aprel ayında Azərbaycan Respublikasının millətlərarası, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə Dövlət müşavirliyi xidmətinin təşəbbüsü ilə İtaliyanın paytaxtı Roma şəhərində "Azərbaycan multikulturalizmi və Qafqaz Albaniyası (udilər)" mövzusunda beynəlxalq konfransın keçirilməsi, bərpa olunacaq Alban Apostol aftokefal kilsəsinin fəaliyyətini təmin etmək məqsədilə dini kadrların xarici ölkələrdə hazırlanması istiqamətində görülən işlər və s. dünyada böyük diqqətə səbəb olur” [3].

Həqiqətən də ümummilli lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra və hazırda onun siyasi kursunu yeni dövrün tələblərinə uyğun şəkildə uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin dövründə Azərbaycan ərazisində bir dəfə də olsun etnomədəni zəmində ayrışıcılıq, antisemitizm halına rast gəlinməmişdir. Azərbaycanda dövlət siyasəti səviyyəsində həyata keçirilən multikulturalizm siyasəti özünün ciddi nəticələrini verməkdədir. Bu gün ölkə ərazisində müxtəlif mədəniyyətlərin nümayəndələrin sərbəst dinc mövcud olub, fəaliyyət göstərmələri üçün bütün zəruri şərait dövlət tərəfindən təmin edilmişdir. Hazırda Azərbaycan dünyanın azsaylı ölkələrindəndir ki, burada multikulturalizm ənənələrinin möhkəmləndirilməsinə, inkişafına dövlət dəstəyi mövcuddur. Bu dəstəyin ilbəl artdığını müşahidə etməkdəyik. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan çoxsaylı xalqların, müxtəlif dini təriqətlərin dinc yanaşı mövcud olduğu ölkə kimi dünya mədəniyyətlərarası dialoqun nümunəvi mərkəzinə çevrilmişdir. Təbii ki, artıq əvvəlki hissələrdə qeyd etdiyimiz kimi, Azərbaycan tarixən zəngin multikulturalizm ənənələrinə malik olmuşdur. Lakin sonradan bu ənənələrin

qorunması, inkişaf etdirilməsi zərurəti meydana gəlmişdir. Ümummilli lider Heydər Əliyevin ən böyük tarixi xidmətlərindən biri də ondan ibarət olmuşdur ki, bu istiqamətdə kompleks fəaliyyəti ifadə edən dövlət siyasətinin əsasını qoymuşdur. Həmçinin ölkəmizdə multikulturalizm siyasətinin səmərəliliyinin təmin olunması üçün zəngin konseptual əsas da yaradılmışdır. Multikulturalizm sahəsində məhz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş möhkəm bünövrə əsasında dövlət siyasəti bu gün uğurla davam etdirilməkdədir. Azərbaycanın özünün tolerantlıq və multikulturalizm modeli tam formalaşmışdır və artıq dünya bu modellə tanışdır. Azərbaycanda multikulturalizm siyasətinin daha səmərəli olmasını təmin etmək və Azərbaycanın multikulturalizm modelinin dünyada tanınması istiqamətində intensiv işlərin həyata keçirilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev 2014-cü il 15 may tarixində “Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin” yaradılması haqqında fərman imzalamışdır. Bundan bir neçə ay sonra oktyabr ayının 2-də IV Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunun rəsmi açılışı baş tutmuşdur. Açılış mərasimində çıxış edən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev multikulturalizmin Azərbaycan üçün əhəmiyyətini nəzərə çatdıraraq demişdir: “Multikulturalizm Azərbaycanda həyat tərzidir. Düzdür, bu termin nisbətən yenidir. Ancaq əsrlər boyu Azərbaycanda multimədəniyyətli cəmiyyətlər mövcud olub. Xalqlar arasındakı dostluq və həmrəylik bunun bariz nümunəsidir. Biz bu gün də çalışırıq ki, öz təşəbbüsümüzlə regionda və dünyada gedən proseslərə müsbət təsirimizi göstərək” [4].

Yuxarıda nəzərdən keçirdiyimiz məqamlardan aydın göründüyü kimi, Azərbaycan mədəni müxtəlifliyin qorunması istiqamətində ciddi təcrübəyə malikdir. Bu təcrübədən çıxış edərək YUNESKO çərçivəsində dünyada mədəni müxtəlifliyin qorunması və mədəniyyətlərarası dialoqun inkişaf etdirilməsi istiqamətində səmərəli fəaliyyət göstərir. Vaxtilə Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulmuş mədəni müxtəlifliyin qorunması siyasəti bu gün Heydər Əliyev Fondu tərəfindən həm daxili, həm də xarici müstəvidə uğurla davam etdirilməkdədir.

Heydər Əliyev Fondu digər məqamlarla yanaşı, Azərbaycan xalqının milli mədəni dəyərlərinin dünyada təbliğ edilməsini də qarşısında əsas məqsədlərdən biri kimi müəyyənləşdirmişdir. Heydər Əliyev Fondu milli mədəniyyətimizin tanınması məqsədilə həm ölkə daxilində, həm də xaricdə müxtəlif seminarlar və konfranslar təşkil etmişdir. Belə tədbirlər çərçivəsində həm də mədəniyyətlərarası dialoqun təbliğinə geniş yer verilmişdir. Bunun üçün xüsusi seminar və konfranslarla yanaşı, həm də beynəlxalq festivallar da təşkil olunur. Məsələn, Qəbələ Beynəlxalq Musiqi festivalı Heydər Əliyev Fondu tərəfindən mədəniyyətlərarası dialoqun inkişaf etdirilməsi istiqamətində atılmış uğurlu addımlardandır. Belə ki, Beynəlxalq Festival çərçivəsində dünyanın müxtəlif ölkələrindən olan tanınmış musiqiçilər, bəstəkarlar Azərbaycana toplaşır. Bu,

Azərbaycan musiqisinin təbliği ilə yanaşı, həm də dünya musiqi mədəniyyətləri arasında integrasiyanın təmin olunması baxımından kifayət qədər vacib tədbir kimi qiymətləndirilməlidir. Bununla yanaşı, xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti Mehriban Əliyeva “Eurovision-2012” müsabiqəsinin təşkilatçısı olmuşdur. Musiqi müsabiqəsi ən yüksək səviyyədə təşkil olunmuşdur.

Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə daha dərinlən tanınması istiqamətində də xüsusi layihələr məhz Heydər Əliyev Fondu tərəfindən həyata keçirilmişdir. Bu mənada “Bakıya uçuş. Müasir Azərbaycan incəsənəti” layihəsini xüsusi qeyd etmək lazımdır. Dünyanın müxtəlif ölkələrinin paytaxtlarında təşkil olunan bu sərgi Azərbaycan haqqında, mədəni dəyərlər haqqında beynəlxalq təsəvvürlərin genişləndirilməsində çox təsirli rol oynamışdır. Azərbaycanın tanınmış elm, incəsənət, mədəniyyət xadimlərinin dünyada tanınması, təbliğ olunması sahəsində Heydər Əliyev Fondunun rolu böyükdür [2]. Heydər Əliyev Fondu YUNESKO ilə yaxından əməkdaşlıq çərçivəsində milli mədəniyyət abidələri ilə yanaşı, dünya xalqlarının mədəni irsinin mühafizəsi istiqamətində də kompleks tədbirlər həyata keçirmişdir. Məsələn, Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə aşağıdakı mədəniyyət abidələri bərpa edilmiş və ya yenidən qurulmuşdur:

- Bakıda Müqəddəs Məryəm kilsəsi;
- Strasburq kafedral kilsə;
- Luvr muzeyi;
- Sersal sarayı.

Heydər Əliyev Fondu yuxarıda qeyd edilən mədəniyyət abidələrini bərpa etməklə və ya yenidən qurmaqla YUNESKO-nun mədəniyyətlərarası dialoq strategiyasının reallaşdırılmasına yaxından töhfə vermişdir. Bütün bunlar bir daha sübut edir ki, Azərbaycan Respublikası ilə YUNESKO arasında əməkdaşlığın hazırkı yüksək səviyyəyə çatmasında həlledici rol məhz Heydər Əliyev Fonduna məxsus olmuşdur. Xüsusilə də Fondun prezidenti Mehriban Əliyevanın fəaliyyəti mədəniyyətlərarası dialoqun inkişaf etdirilməsi istiqamətində olduqca təsirli olmuşdur və bu reallıq beynəlxalq səviyyədə qəbul olunur. Məhz mədəni əlaqələrin inkişafı, mədəni dəyərlərin təbliği istiqamətində yorulmaz fəaliyyətinə görə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva 2004-cü ilin avqustunda YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri seçilmişdir. Artıq əvvəlki hissələrdə qeyd edildiyi kimi, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın fəaliyyətinin nəticəsi olaraq Azərbaycan xalqının bir sıra maddi və qeyri-maddi mədəni irs nümunələri YUNESKO-nun müvafiq siyahılarına əlavə edilmişdir.

Heydər Əliyev Fondu təkcə mədəniyyət sahəsində deyil, YUNESKO-nun digər əsas fəaliyyət istiqamətlərinə ciddi töhfələr vermişdir. Bu mənada Heydər Əliyev Fondu elm və təhsil sahələrinin inkişaf etdirilməsində, dünya elm-təhsil sistemində integrasiya olunmasında davamlı layihələr həyata keçirmişdir. Bu layihələr də mədəniyyət layihələri kimi təkcə ölkə hüdudlarında deyil, həm də xarici ölkələrdə reallaşdırılmışdır. Bu mənada Heydər Əliyev Fondunun “Təhsilə

dəstək” layihəsini xüsusi vurğulamaq lazımdır. Layihə çərçivəsində həm Azərbaycanda, həm də xaricdə ciddi layihələr həyata keçirilmişdir. Bu layihələr çərçivəsində məktəb binalarının inşası, məktəblərin maddi-texniki təchizatı həyata keçirilmişdir. Bu isə YUNESKO-nun hamı üçün təhsil prinsipinə uyğun atılan addım kimi qiymətləndirilməlidir. Əslində Fond tərəfindən belə addımların atılması YUNESKO-nun başlıca məqsədlərindən birinin həyata keçirilməsinə yaxından dəstək kimi də səciyyələndirilməlidir. Belə ki, əvvəlki hissələrdə də vurğulandığı kimi, YUNESKO-nun qarşısında duran əsas vəzifələrdən biri də dünya səviyyəsində təhsilin əlçatanlığının təmin olunmasıdır. Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Pakistanda, Rusiyada, Hollandiyada, Misirdə, Gürcüstanda, Rumıniyada məktəblərin inşası və təmir olunması qeyd edilənləri dəqiqliklə sübut edir. Heydər Əliyev Fondu soydaşlarımızın kompakt şəkildə yaşadığı ölkələrdə xüsusi layihələrin həyata keçirilməsi məsələsini ayrıca diqqətdə saxlayır. Məsələn, Gürcüstanın Marneuli şəhərində, Dmanisi və Bolnisi rayonlarında, həmçinin Tiflisdə xüsusi layihələrin həyata keçirilməsi orada yaşayan azərbaycanlıların keyfiyyətli təhsil alma imkanlarının genişlənməsini təmin etmişdir. Eyni sözləri Rusiya haqqında da qeyd etmək mümkündür.

Qeyd etmək lazımdır ki, Heydər Əliyev Fondu ölkədə də təhsilin inkişaf etdirilməsi istiqamətində YUNESKO ilə əməkdaşlıq çərçivəsində ciddi layihələr həyata keçirmişdir. Bu qəbildən olan əməkdaşlığın da artıq kifayət qədər tarixi vardır. Məsələn, hələ 2008-ci ilin iyulunda YUNESKO ilə birgə təşkilatın ofisində “Davamlı inkişaf üçün Azərbaycanda təhsil islahatları” mövzusunda beynəlxalq konfrans təşkil edilmişdir. Azərbaycan təhsilində YUNESKO-nun dəstəklədiyi layihələr əsasında innovasiyaların tətbiqi istiqamətdə Heydər Əliyev Fondu böyük işlər görmüşdür. [1]

YUNESKO-Azərbaycan əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsində Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyəti ətrafında təhlil apararkən Fondun prezidenti Mehriban Əliyevanın rolunu xüsusi vurğulamaq lazımdır. YUNESKO-nun fəaliyyət istiqamətləri üzrə ən müxtəlif layihələrin, proqramların dəstəklənməsində Mehriban Əliyeva xüsusi fəallıq nümayiş etdirmişdir. Təhsil, mədəniyyət, səhiyyə, uşaqlara qayğı və digər humanitar sahələrdə səmərəli fəaliyyətinə görə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva 2004-cü ildə YUNESKO-nun, 2006-cı ildə İSESCO-nun xoşməramlı səfiri adına layiq görülmüşdür. Bundan başqa mədəniyyətlərin dəstəklənməsi istiqamətində yorulmaz fəaliyyətinə görə bir sıra ölkələrin yüksək təltiflərinə layiq görülmüşdür. Azərbaycan Respublikasının I vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva 2014-cü ilin ən nüfuzlu qadını adına layiq görülmüşdür. Bu, Fransanın Ərəb Mədəni İrsi və Misirin “Nefertiti Media Productions” şirkətləri tərəfindən həyata keçirilmiş sorğunun nəticəsində müəyyənlanmışdır. Bu da bir daha sübut edir ki, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri kimi elm, mədəniyyət, səhiyyə, idman sahələrinin inkişafında və beynəlxalq

mədəniyyətlərarası dialoqun təşviq olunmasındakı roluna görə sorğunun qalibi olmuşdur. YUNESKO-nun bütün fəaliyyət istiqamətlərində Mehriban Əliyevanın fəallığı demək olar ki, bütün dünya tərəfindən təqdir olunur. Bunu sübut edən çoxsaylı faktlardan biri də ondan ibarətdir ki, nəinki Azərbaycan, bütün türk dünyasının ümumi mədəniyyətinin təbliğinə verdiyi töhfəyə görə Türk-Alman Dostluq Federasiyası tərəfindən fəxri mükafata layiq görülmüşdür. Ümumiyyətlə, Heydər Əliyev Fondu sivilizasiyalararası dialoqun formalaşmasında ciddi rola malikdir. Şərq mədəniyyəti ilə Qərb mədəniyyətinin qarşılıqlı yaxınlaşmasını təmin edən mühüm layihələrin həyata keçirilməsində Fondun ciddi rolu olmuşdur. Müşahidələr və həyata keçirdiyimiz tədqiqatlar sübut edir ki, Heydər Əliyev Fondu YUNESKO-nun fəaliyyət prioritetlərinə uyğun olan vəzifələrin həyata keçirilməsində daha yaxından iştirak etməkdədir.

YUNESKO ilə əməkdaşlıq çərçivəsində Azərbaycan xalqının mədəni irsinin, Azərbaycan reallıqlarının tanınması istiqamətində xüsusi fəallıq göstərən Fondun bu istiqamətdə atdığı ən mühüm addımlardan biri də Azərbaycan Regional Muzeyinin yaradılmasından ibarət oldu. Belə bir muzeyin yaradılması Azərbaycan regionları haqqında ölkəmizə gələn xarici qonaqlarda daha geniş təsəvvürlərin yaradılması baxımından olduqca əhəmiyyətli idi. Bu layihənin qlobal uğurunun təmin edilməsi üçün məşhur SMA Design şirkəti ilə əməkdaşlıq da qurulmuşdur. Layihənin həyata keçirilməsindən sonra artıq ümumi mədəni irsimizlə yanaşı, ayrı-ayrı regionların etnomədəni xüsusiyyətlərinin dünyada tanınması imkanları əhəmiyyətli dərəcədə genişlənmişdir. Bu istiqamətdə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən yaradılmış “Azərbaycan” internet portalının rolu da kifayət qədər təsirli olmuşdur [1].

Beləliklə, apardığımız tədqiqat işləri göstərir ki, ümumiyyətlə, Azərbaycan Respublikasının humanitar əlaqələrinin yaradılmasında və inkişaf etdirilməsində Heydər Əliyev Fondunun olduqca təsirli rolu vardır. YUNESKO-Azərbaycan əməkdaşlığının elm, təhsil və mədəniyyət sahələrində inkişaf etdirilməsinin də hərəkətverici qüvvəsi rolunda məhz Heydər Əliyev Fondu çıxış etmişdir. Nəzərə almaq lazımdır ki, Fond müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarla, həmçinin YUNESKO ilə sıx əməkdaşlıq etməklə Azərbaycanla bağlı həqiqətlərin beynəlxalq aləmdə tanınması istiqamətində böyük uğurlara imza atmışdır. Yəni Fond YUNESKO-nun prioritet fəaliyyət istiqamətlərinə töhfələr verməklə yanaşı, həm də Azərbaycanın milli maraqlarının qorunması istiqamətində də əhəmiyyətli addımlar atmışdır.

ƏDƏBİYYAT

1. Əliyeva Y. Heydər Əliyev fondu – milli-mədəni irsimizin hamısı / “Səs” qəz., 2009, 9 may, s.6-7
2. Heydər Əliyev Fondu Ulu öndər Heydər Əliyevin ideyalarını böyük əzmlə və

sədaqətlə həyata keçirir / <http://mehribanaliyeva.preslib.az/media-3ad6877454.html>

3. *Nəcəfov E.* Azərbaycan multikulturalizmə alternativini olmayan mütərəqqi bir siyasət kimi yanaşır / <http://az.trend.az/azerbaijan/society/2441335.htm>
4. Prezident İlham Əliyev: "Multikulturalizm Azərbaycanda həyat tərzidir" <http://news.milli.az/politics/398519.html> (müraciət tarixi: 03.12.16)
5. *Rauf Əliyev:* "Azərbaycanda Multikulturalizm siyasəti uğurla davam edir" / <http://news.day.az/azerinews/742443.html>

Redaksiyaya daxil olub 23.08.2020